

Muhulane

Nr 2 (412)

Veebruar 2024 (küünlakuu)

Muhu leht

2024. a hajaasustuse programm

2024. a hajaasustuse programm on avatud alates 1. veebruarist 2024. Taotlusi saab esitada Muhu Vallavalitsusele kuni **1. aprillini 2024** (k.a).

Programmi eesmärgiks on hajaasustusega maapiirkonnas elavate perede elutingimuste parendamine. Taotlejaks saab olla füüsiline isik, kelle rahvastikuregistri järgne ja alaline elukoht on käesoleva aasta 1. jaanuari seisuga Muhu vallas asuv majapidamine, millele toetust taotletakse.

Toetatavaid valdkondi on neli: 1) veesüsteemid, 2) kanalisatsioonisüsteemid, 3) juurdepääsuteed, 4) autonoomsed elektrisüsteemid.

Mitmele valdkonnale toetust taotledes tuleb esitada taotlus iga valdkonna kohta eraldi. Maksimaalne toetus ühele majapidamisele on 6500 eurot.

Programmdokumendiga saab tutvuda ja vormikohased taotlused on leitavad Muhu valla kodulehel (www.muhu.ee - valdkonnad - keskkond - hajaasustuse programm). Muhu vallas on programmi kontaktisik Piret Lang, tel 453 0681, e-post: keskkond@muhu.ee

Noorte tegijate 2023. a tegu on Saaremaa noorsootöö keskuse, Muhu noortekeskuse ja Prantsuse noorteorganisatsiooni Jaim koostöös ellukutsutud projekt KYSES, eestvedajad Laura Karp ja Liia Ots, seisab 13. jaanuari Saarte Hääles.

ISSN 1736-289X

9 771 736 289007

Tuulutame siilikuid

Nääri- ja küünlakuu muuseumis

Aasta esimene kuu ongi juba läbi saanud ja muuseumis ka esimesed välituristide grupid käinud. Vaiksel on hakanud päevad pikenema ja õhtul saab juba valgemas koju minna.

Veebruaris on üks oluline päev küünlapäev: vanal ajal pidi talurahval selleks ajaks pool nii inimeste kui loomade toidust veel alles olema. Sel päeval käisid ringi naised, jõid „maarjapuna“ ja pidasid moka-laatasid. Tänavu pakutakse meile teadaolevalt punast jooki küünlahütripäeval, **3. veebruaril** Hellamaa Külakeskuses, kus toimub Jaan Tamme ja Saaremaa Muuseumi koostöös valminud raamatu „Saaremaa ja Muhu linnused ja maalinnad“ esitus. Ürituse eestvedajad on Hellamaa Raamatukogu, Hellamaa Külakeskus ja Muhu Muuseum. Kohapeal on soovijal võimalus endale raamat osta. 18. jaanuaril Saaremaa muuseumis toimunud raamatu esmaesitlusest võttis osa ka muuseumi juhataja Meelis Mereäär.

Muuseumis oleme tegelenud erinevate aruannete täitmise ja esitamisega. Kultuuriministeeriumile sai esitatud tegevusaruanne, rahade kasutamise aruanne. Lisaks sai täidetud ja esitatud statistika aruanne. Muuseumi Kiirendi taotlusvooru esitasime rahataotluse talu tööriistade näituse parendamiseks.

Kahe saare linnuste ajalugu jõudis kaante vahele, kirjutas 16. jaanuari Saarte Hääle: „Jaan Tamme uues raamatus avaldatakse esmakordselt kõigi maalinnade reljeefijoonised ja nüüdisaegsed aerofotod. [...] Väljaande põhiosa kirjeldab Saare maakonna 14 muinaslinna: Asva ja Ridala kindlustatud asulad; Mustla, Päälda ja Võhma ringvallid; Kaali, Paatsa linnamägi ja Kärila Lihulinn; Kahutsi, Kaarma, Muhu, Valjala ja Kihelkonna maalinnad ning Purtsa Kooljamäed. Järgneb ülevaade keskaegsetest linnustest (Soela, Põide, Kuressaare ja Maasilinn).”

Mai Meriste kutsus muhulasi üles miinuskraadidega villaseid asju õue tuulduma viima - aitab koisid eemal hoida.

Meelis Mereäär

Aastal 2023 külastas muuseumi üle üheteistkümne tuhande piletitga külastaja. Giidituure sai tehtud 95 korral, mis on viimaste aastate rekord.

25. jaanuaril kogunesid Liiva Raamatukogu ruumis muuseumi esindus, noortekeskuse esindus, raamatukogude juhatajad ja valla kultuurijuht. Arutlesime koostöö teemal ja saime paika päris mitu üritust, mida teha koos. Esimene toimub juba **13. veebruaril** Liival Noortekeskuse juures ka tegemist siis „Vastlarulliga“ – täpsem teave tuleb õige pea erinevate kanalite kaudu. Tasub jälgida reklaami.

27. jaanuaril õnnistas Muhu kirikuõpetaja ja Kaitseliidu Saaremaa maleva kaplan Hannes Nelis Rinsi kalmistul Muhust pärit Vaba-

dusristi kavaleride kenotaafivälja. Üritusest võtsid osa ka Meelis Mereäär ja Eda Maripuu.

17. veebruaril tähistame Juhan Smuuli 102. sünniaastapäeva. Algas **kell 12** Koguvas Tooma talu toas, kus avame Mihkel Muuli teemalise stendi. Seejärel lähme Välja talukontoris, kus Eda Maripuu räägib teemal „Juhan Smuul ja vennad“.

Uued ajutised näitused: Tooma talu rehalas – „Jõulud läbi aegade“ ja Välja talu II korruse fuajees – „Anu Kabur 60“.

Toredade kohtumisteni muuseumis ja Kunstitalis! Tervitustega

Siret muuseumist

Muhulaste **tooliaastast** pajatas Irena Tarvis 18. jaanuari Saarte Hääles: „...kis täiks oma Muhu istmeid näitusele anda, siis oo kohe kaks võemalust. Kenasid terveid istmeid oodetse muuseumi ja nõuksi väetid ja lagun istmeid, mis pirekse tahaks tohterdamist, nie võib mureta pakkuda Pärändikuolile. Sialt saab siis isegid nõu ja abi, kis tahab oma lagun istmeid paranda. Eva-Lisa aavitab pehmeid kohti ja Linnusse Vaarika Janek ja Tamse Allika Jaan nõuksi puisemaid osasid terveks tohterda.”

Vallavalitsuse istungitelt

Anna-Maria Orgse ja Ivar Saarkoppeli perre sündis 29. detsembril poeg **Marti** Saarkoppel.

Maris Saat ja Andri Põrk perre sündis 14. jaanuaril poeg **Harli** Põrk.

Kinnisvara liiga kallis

Muhumaal käib kohalikele inimestele **kinnisvara soetamine** üle jõu, kirjutas 11. jaanuari Saarte Hää. Kindlasti on Muhuse juurde vaja taskukohaseid üürikortereid. Liival on kehtestatud planeering kahe 10 korteriga korterelamu rajamiseks, aga ebakindla aja tõttu on eraettevõtja selle hetkel riulile pannud.

9. jaanuar

Muhu vald võttis üle hooldusteenust vahetult osutavate hooldustöötajate ja abihooldustöötajate kulude tasumise piirhinna ulatuses.

Määrati sotsiaalhoolekandeline hüvitis.

Lõpetati huvitegevuse toetusleping vastavalt avaldusele.

Väljastati kasutusluba Raugi k Kasekivi mü püstitatud suvilasaunamajale.

Väljastati projekteerimistingimused Kallaste k Rannamäni mü lühiajalise majutushoone ehitusprojekti koostamiseks.

Korraldatud jäätmeveost vabastati ajutiselt 3 kinnistut.

Kinnitati huvihariduse ja huvitegevuse 2024. a kava.

Otsustati korraldada alla lihthanke piirmäära jääv hange Muhu valla üldplaneeringu Suure väina püsiühenduse trassikoridoride teemaplaneeringu koostaja leidmiseks.

Kinnitati elektriutode laadimispunkti rajamiseks vajaliku toitekaabli, jaotuskilbi ja lisavalgustuse paigaldamiseks korraldatud hanke tulemused. Edukaks tunnistati Connecto Eesti AS pakkumus.

Vaadati läbi volikogu materjalid.

16. jaanuar

Korraldatud jäätmeveost vabastati ajutiselt 2 kinnistut.

Määrati Pärase k Matsi kü uueks lähiaadressiks Matsi-Metsa.

Otsustati muuta ja täiendada teeregistrit Muhu valla kohalike teede osas.

Eraldati toetus Saaremaa Gümnaasiumi meelelahutusliku revüüetenduse korraldamiseks.

23. jaanuar

Lõpetati huvitegevuse toetusleping vastavalt avaldusele.

Kinnitati Muhu valla kaasava eel-

arve elluviimisele kuuluvad ettepanekud (Tillunire puhkeala edasiarendus, spordihalli inventari täiendamine 8 mobiilse välivalgustiga).

Väljastati projekteerimistingimused Suuremõisa k Uue-Sildu kü elamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks.

Tutvuti parandusettepanekutega 2024. a eelarvesse.

30. jaanuar

Moodustati komisjon hajaasustuse programmi taotluste hindamiseks; määrati prioriteetsed valdkonnad ja sihtühmad.

Korraldatud jäätmeveost vabastati ajutiselt 1 kinnistut.

Muhu vald võttis üle hooldusteenust vahetult osutavate hooldustöötajate ja abihooldustöötajate kulude tasumise piirhinna ulatuses.

Väljastati ehitusluba Liiva k Hariduse mü avalikule mänguväljakule.

Määrati Rässa k Haigru kü sihtotstarbeks 100 % ärimaa.

Nõustuti Raegma k Kaasiku alajäama, Kaasiku tee, Kaasiku tee 1, Kaasiku tee 2, Kaasiku tee 3 ja Kaasiku tee 4 kü-te ümberkruntimisega: uued lähiaadressid - Leevikese, Tihase, Põialpoisi ja Kaasiku tee (mtm-d).

Volikogu 17. jaanuari istungi päevakorrast

- Liiva k Raunmäe kü DP ala laiendamine,
- projekti omafinantseeringu garanteerimine (spordihalli energiatõhusus),
- hariduskomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine (vastavalt Marian Salum, Meelis Mereäär),
- revisjonikomisjoni 2024. a tööplaani kinnitamine,
- informatsioonid.

Muhu linnuse langemisest möödub peagi 800 aastat!

Eeltööd Muhu linnuse langemise 800. aastapäeva tähistamiseks

- 1.1. Linnuseala pidev hooldamine ja parkimisplatsi rajamine.
- 1.2. Läbirääkimised SA-ga Saaremaa Muuseum ühise tegevuskava (Valjala maalinn) üle.
- 1.3. EW aegse malmist linnuseplaadi tellimine ja selle paigaldamine (koostöös Kaitseliidu Saaremaa Maleva ja Eesti Sõjamuuseumiga).
- 1.4. Muhu maalinna väljaande koostamine (Jaan Tamm, Muhu muuseum, TLÜ Teadusfond, Mauri Kiudsoo, Ülle Tamla; väljaandja Muhu Muuseum).
- 1.5. Muhu aardest stendinäituse koostamine (Muhu Muuseum, Tallinna Ülikooli Teadusfond).
- 1.6. Võimalikud välitööd kunagise linnusekaevu ja merepoolse värava alal. Võimalike konstruktsioonide konserveerimine/eksponeerimine.
- 1.7. Juhan Raudsepa 1967. a loodud monumendi alaosa ja ümbruse korraldamine (Muhu Muuseum ja Pärandikool).
2. Muhu linnuse langemise mälestuspäeva(de) korraldamine 2027. a.
  - 2.1. Muhu maalinnas linnuseplaadi avamine – 2027. a jaanuari lõpp/3. veebruar (Kaitseliidu Saaremaa Malev ja Muhu kaitseliitlased, Muhu vallavalitsus).
  - 2.2. Maalinna aarde stendinäituse avamine (Muhu muuseum, Tallinna Ülikooli arheoloogia Teadusfond, Muhu vallavalitsus).
  - 2.3. Muhu maalinna trükise esitlus (autorid, Muhu vallavalitsus, Muhu muuseum).

Kaitseliidu Saaremaa maleva kaplan ja Muhu koguduse õpetaja Hannes Nelis õnnistas jaanuari lõpus Muhu Rinsi kalmistul **Vabadusristi kavaleride kenotaafivälja**, kirjutas 28. jaanuari Saarte Hääle koduleht. Muhu valla poolt Saaremaa vabadusvõitlejate ühingu kalmistul kasutada antud platsil on graniidist mälestusristid kolmele Vabadusristi kavalerile: kaptenmajor Jaan Klaarile (VRI/3; VRII/2; VRII/3), kapten Vassili Kasele (VRII/3) ja mereväekapten Jaan Usinale (VRII/3). Kokku saab seal olema kaheksa mälestuskivi.

Kõik, kes soovivad meie kangelaste mälestust jäädvustada, saavad teha ülekande Saaremaa Vabadusvõitlejate Ühingu kontole SEB pangas EE261010602009511001 märgusõnaga "Muhu kenotaafivälja".

Eesti Vabariigi
106. aastapäevale pühendatud
KONTSERT - AKTUS

Muhu valla
2023. aasta preemiate üleandmine

Laupäeval, 24. veebruaril 2024
kell 13.00
Muhu Põhikoolis

Info: 5307 1949

"Sajanditagune Muhu pulm" pälvis rahvamajade ühingu tunnustuse

Lavastus "Sajanditagune Muhu pulm" pärjati 24. jaanuaril Viljandis ERMÜ tunnustusüritusel KAHEKSAND aasta tegu 2023 laureaadi tiitliga.

Aasta tegu 2023 (tunnustatakse kultuuritegu kõige laiemas mõttes) nominendid e meie konkurendid olid: 1. Näitus „Hingepüüdja“ Tori Rahvamajas, Pärnumaa; 2. Ürituste sari „5 Võru valla päeva“, Võrumaa; 3. Luunja Aidateatri etendus „Pruutide kool“, Tartumaa; 4. Mahtra sõja 165. aastapäeva etendus „Sõda siis sõda“, Raplamaa.

Kui Eesti Rahvamajade Ühingu tunnustamise eesmärgiks on väärtustada isikute ja organisatsioonide panust ja tööd Eestimaa rahvamajade hüvanguks ning innustada neid jätkama sarnast tegevust, siis „Sa-

Muhu delegatsioon: vasakult Leena Peegel, Mall Noormets, Kätli Saarkoppel, Malle Mätas ja Anu Kaljuste.

Taavid Begmann

janditagune Muhu pulmaga" seotud muhulased panustasid meie tulevase RAHVAMAJA hüvanguks.

Mall Noormets

Liikumisaasta 2023 Muhu raamatukogudes

Hellamaa Raamatukogus kulges 2023. aasta liikumisaastale iseloomulikult tempokalt. Toimus mitmeid teema-aastast inspireeritud üritusi ja väljapanekuid. Jätkus üritusteseeria „Seenioride tervisetund“, mida juhendasid muhulastest meditsiinitundengid Triin Valk ja Iiris Naaber. Liivi Keskaik viis läbi Õpitunni seenioridele „Harjutused omal jõul“. Liiklusküüd tähistati väljapaneku, koolituse ja viktoriiniga. Üle poole aasta kestis muhukeelsete liikumisteemaliste sõnade kogumisaktsioon „Liikumisaasta sõnakorje“, mille pidulik-aktiivne lõpetamine toimus „Liikumisaasta jalgrattamatkal nr 7 Muhumaal“. Sõnakorje tulemusi tutvustati raamatukogu klientidele, hooldekeskuse elanikele ja kooliõpilastele. Sõnadest koostati sõnamänge ja memoriine. Muhu Põhikoolis viidi läbi raamatukogutund/kodulootund Muhu postiliiklusest, vanadest postkaartidest ja muhu keelest. Muhu ja Ida-Saaremaa raamatukogude, kultuurimajade ja

noortekeskuste koostööprojekti „Jõulumaa“ osaleti näidendis ning õpetati lastele ringmänge ja laule.

Üritusteseeria „Laupane lõnga- ja lõrramisklubi“ õpetas Kätli Saarkoppel näputööd. Toimused Lugemistund, Õpitund, raamatukogupäevade üritused, raamatukogutunnid Muhu Hooldekeskuses. Kõige tihedam koostöö oli väärivate seltskonnaga Keskomingupidajad (vanuses 64–101), kes on Hellamaa Raamatukogu kuldliiklendid ja kõikides tegemistes osalejad. Kuna Muhus toimusid etendus „Sajanditagune Muhu pulm“ ja Väikesaarte Tantsupidu „Muhu Kosjareis“, siis jätkus ka raamatukogu tegemistesse ja teabeotsinguisse pulmatemaatikast.

Suuremateks näitusteks olid nostalgianäitused „Salvo suveniir-nukud. Inspireeriv Muhu“, „Pisut portselani puhvetkapist“, „Need vanad muhulaste postkaardid 1., 2. ja 3.“.

2023. aastal sai Hellamaa Raamatukogu 555 uut raamatut, neist

annetustena 251. Raamatute laenutuste TOP 5: Lilli Luuk „Minu venna keha“, Lea Jaanimaa „Ära ütle midagi“, Sirje Salu „Prouad ja nende lustilised seiklused“, Jennifer Bohnet „Päikeses-villa saladused“, Lucinda Riley „Atlas - Pa Salti lugu“. Autorite laenutuste TOP 5: Marje Ernits; Colleen Hoover; Enn Vaino; Lembit Uustulnd; Andrus Kivirähk.

Raamatukogu kasutajaid oli 231, neist lapsi 48. Eelneva aastaga võrreldes lugejate arv suurenes. Noorim lugeja oli ühe-, vanim 92-aastane. Külastusi registreeriti 4122 ja laenutusi 5136.

Töötaja sai osa paljudest koolitustest ning raamatukoguhoidjate õppe- ja kogemusereisist Lätimaale. Hellamaa Raamatukogu juhataja Anu kuulutati Muhu valla 2022. aasta kultuuripreemia nominendiks ja ERÜ Aasta maaraamatukoguhoidja 2023 nominendiks ning Saare maakonna 2023. aasta parimaks maaraamatukoguhoidjaks.

Loe edasi lk 5.

Bussisõit on taas tasuline

Bussisõit Saare maakonna liinidel ning Kuressaare linna ja selle lähimbruse liinidel on alates 22.1.2024 taas tasuline.

Üks pilet maksab 1,50 eurot, kui valideeritakse ühiskaart ja see kehtib 1,5 tundi. Ühe sõidu pileti hind on 2 eurot, kui pileti ostmiseks kasutatakse sularaha ja see kehtib vaid konkreetsele sõidule. Päevapilet maksab 4,50 eurot, see ostetakse ühiskaardile elektrooniliselt või müügipunktides ja kehtib 24 tundi alates esimesest valideerimisest. 30 päeva pileti hind on 25 eurot.

Ühiskaart tuleb tasuta sõidu õiguse saamiseks isikustada, sellele saab peale laadida raha ja pileteid ning kontrollida nende kehtivust aadressil maakonnad.pilet.ee.

Tasuta sõit kehtib isikutele kuni 19. eluaastani (k.a) ja alates 63. eluaastast (k.a); keskmise, raske ja sügava puudega isikutele, osalise või puuduva töövõimega isikutele; sügava puudega isiku, raske liikumis- või nägemispuudega isiku saatjale; alla 7-aastase puudega lapsele ja tema saatjale; Ukraina põgenikele vastavalt nende sõiduõiguse kehtivusele.

Ka tasuta sõit tuleb valideerida ühiskaardiga. Ühiskaardi puudumisel saab tasuta sõidu õiguse korral bussijuhilt null-hinnaga paberpileti.

Füüsilist ühiskaarti hinnaga 2 eurot on võimalik osta Kuressaare bussijaamast, Kuressaare postkontorist, R-Kioskist, GoBus kontorist ning maakonna- ja linnaliinibussidest.

Täpsemalt vt muhu.ee – Bussisõit Saare maakonna liinidel

Suur pesakond nägi ilmalvalgust loomakliinikus

Koer tõi ilmale 19 kutsikat, kirjutas 20. jaanuari Saarte Hääl. Tiibeti mastif Yamico poegis 11. jaanuari öösel ise viis kutsikat, ülejäänud tulid ilmale Muhu loomakliinikus loomaarsti Heli Säre käe all keisrilõikuse abil. Kutsikad olid nädala möödudes kõik elus ja terved.

EAKATE võimlemine

kolmapäeviti

alates 7. veebruar 2024

kell 12.30

Hellamaa

Külakeskuses

Juhendaja:

MALL NOORMETS

ühe korra pilet 5,-

viie korra pilet 15,-

info tel 5307 1949

Lapsemeelsuse kergusest

"Igas lapses on peidus muusika. Meie töö on vaid keerata volüüminuppu." N. Kopman

Imeline on olnud see talv. Nii looduses meie ümber kui hinges meie sees. Oleme kasvanud ja kohanenud. Oleme rohkem kuulanud kui kõnelenud. Oleme rohkem märganud kui näpuga näidanud. Oleme rohkem tegutsenud kui käed rüpes istunud. Täiskasvanud loovad kasvamisest ruumi, aga samme astuvad lapsed ise. Kuulates, kohanes, järgides, rõõmustades ja õnnelikult naeratades.

Sest täiskasvanud teavad rohkem, oskavad rohkem, suudavad rohkem. Rohkem vaikides öelda. Rohkem pilguga suunata. Rohkem südamega kuulata.

Sest meie töö võimaldab meil iga päev astuda "oma lapse kingadesse" ja tunnetada elu laste silmade kõrguselt. Imeline, kuidas väikesed inimesed suudavad ja muudavad.

Samas lapsed naeravad rohkem, ütleavad ausalt rohkem, väljendavad oma vajadusi rohkem. Nad sativad suhteid – karjades, kui teistsiti ei oska. Kutsuvad oma mängu – kallistades, kui süda seda soovib. Tunnevad tundeid – väljendades end kehaga, kui sõnu ei leia. Tajuvad oma keha piire – kukkudes, pisarates, muhkudes. Aga alati teades, et on olemas käed, mis kallistavad ja on olemas süli, kuhu võib

lohutust otsides ronida.

Need koosveedetud mängupäevad tulevad meile meelde väikeste asjade tähtsust, silma vaatamise olulisust, lapsemeelsuse kergust. Neil päevil me taipame, et maailm on ilus, elu on suur kingitus ja tänase päeva õnnestumine sõltub ainult meist endast.

Nii me lubamegi end kaasa haarata laste mängudes ja nautime oma mängukaaslaste mõtteid ja arutelusid. Ei ole vaja viimase moe järgi lastetoa sisustust või trendikaid mänguasju. On vaja kohta, kus üheskoos luua käepärastest vahenditest mõnus mängupesa. Oluline on teha seda koos, märgata ja olla olemas, kui käed jäävad lühikeseks või füüsilatunni teadmisi väheseks.

Sest mängurõõm on mõlemapoolne ja ühel päeval on see väike suur. Mängude asemel on koolitöö, ema-isa asemele tulevad sõbrad ning lastetoa turvaliste seinte vahelt meelitab välja lai maailm.

Aja kulgu me peatada ei saa. Täna saab ikka homme ja talvest kevad. Oluline on igast päevast leida koostegemisrõõm. Et me mälestusteraamat saaks nalja ja naeru, rõõmu ja kilkeid täis. Et tagasi vaadates võiks heldinult öhata: "Oli ikka elu!"

Maris Mägi

Muhu Lasteaed Munuke õpetaja

Annamegi hoogu!

Muhu tegusate naiste südameasi on toetada laste sporti. Vabariigi aastapäeval anname üle kinkekaardi väärtusega 500 eurot Muhu FC jalgallipoistele.

Raha kogumine algas oktoobris kõrvitsapeoga Liiva Kohvikus. Kõrvitsaid kasvasid mitmed Muhu naised. Aitäh neile! Peol valmistati kõrvitsatoite ja laternaide. Lahkete annetajate kõrvitsatest jagus ka moosiks ning salatiteks, mis olid müügil Muhu jõululaadal.

Kuni aasta lõpuni oli korjanduskast Liiva Kohvikus, Muhu Pariisis ja Coop Liiva kaupluses.

Täname kõiki panustajaid!

Sügisene hõbelusikapidu

Möödunud aasta 10. novembril toimus Muhu Lasteaia saalis traditsiooniline Hõbelusikapidu, kus olid aukohale seatud kõige nooremad Muhu valla elanikud. Seekord oli kohale kutsutud neli perekonda oma pesamunadega, kuid olude sunnil jõudis kohale kaks peret ning ühte ilmakodanikku esin-das seekord vanavanaema. Tore ju, ka nii võib!

Piduliku sündmuse alustuseks esinesid õpetaja Leena Peegeli laululapsed. Seejärel tervitas pidulisi vallavanem Raido Liitmäe, kes andis igale perele üle kingikoti, milles oli raamat „Pisike puu“, hõbelusikas ja esimene pätipaar. Iga isa süütas laual oma lapse nimega küünla. Peale lustakat pilditegu istuti koos kohvilauas, kus maistati traditsioonilise „titepudru“ ja tordiga.

Head soovid veelkord meie peoliste, tänud kõigile pätimestritele ja peo korraldajatele. Koh-tume järgmisel peol, mis toimub juba emadepäeva paiku.

Reet Hobustkoppel

Vasakult: ema süles istub Jete Kaljuste, tema kõrval vanaema süles vend Aleks, järgneb peoline Robin Saarik vanematega. Joann Riverit esindas peol vanavanaema Meeli. Kutsutud oli veel Tähe Kivima pere.

Andi Roost / Karli Foto

Muhu Loomakliinikus käib iga päev kiire töö

Muhu Loomakliinikus on iga päev eriline ja vahel venivad tööpäevad kuni varaste hommikutundideni. Selja taga on rohkem kui 365 tegusat päeva - jah, esimene aasta on möödunud linnutiivul. Meie peamiseks patsientideks on teie armsad lemmikud: kiisud ja kutsud, suuremate ja väiksemate muredega.

Oleme selle aasta jooksul siin palju raskeid operatsioone teinud - eemaldanud põiest kuseteid ummistavaid kive, eemaldanud kasvajaid nii kõhuõõnest kui naha pinnalt, eemaldanud operatsiooniga võõrkehaseid seedetraktist, oleme teinud keiserlõikuseid: aidanud ilmale kassipoegi ja kutsikaid, oleme andnud sünnitusabi ja steriliseerinud / kaastreerinud loomi, kellel järglaseid ei soovita. Teeme sageli hambaravi protseduure ja eemaldame valutavaid, põletikus hamba- baid. Oleme vastu võtnud erakorralisi patsiente, teinud intensiivravi, vereülekandeid ja erakorralisi operatsioone. Teeme Muhu Loomakliinikus ainsana Eestis hemo-

Oma koera Pandoraga talveilma nautimas.

dialüüsi protseduure lemmikloomadele - see tähendab neerude asendusteraapiat, kui vajalik eemaldada jääkaineid, toksine, põletiku tekitajaid verest... ja seda on vajalik olnud teha nii kassile kui koerale, patsiendid on tulnud Tallinnast ja Tartust, Kuressaarest ja Muhust. Muhu Loomakliinikus on käinud ka lambaid ja vasikaid, sisalikke ja papagoisid, ninakarusid

ja polaarrebeseid ja teisi imelisi loomakesi - abi oleme saanud anda kõigile

On olnud imelisi ja uskumatuid paranemisi kui ka raskeid hüvastijätte. Teie rõõm on ju ka meie rõõm, teie valu ka meie valu. Nii mõnigi patsient on nii sügavale südamesse pugunud, et senini tagantjärele mõeldes tuleb silma kas rõõmu- või kurbusepisar.

Anname omalt poolt parima, et oleksime teie lemmikute jaoks 24/7 olemas.

Kliinikusse tasub murega tulla alati: küsima nõu või pidama plaani, isegi kui looma parasjagu seltsis pole. Saame alati üle vaadata, kas vaktsiinid on tehtud ja teie lemmik haiguste eest kaitstud. Lisaks ravimisele pakume teie lemmikutele kvaliteet-toitu ja tarvikud igaks elujuhtumiks.

Aitäh, muhulane, et hoolid ja hoolitsed hästi oma lemmiku terve ja heaolu eest! Oleme sinu ja sinu lemmiku jaoks olemas!

Heli Säre

Orissaare UKUlaste ja UKU laste kokkutulek

Laupäeval, **24. augustil** 2024 kell 12 on Orissaare kultuurimajja oodatud kõik, kes Orissaare UKUga seotud olnud. Ühelt poolt siis töötajad, kaastöölised ja teiselt poolt nn UKU lapsed ehk töötajate lapsed, kes kasvavad selles käsitöölises keskkonnas.

Rahvakunstimeistrite koondis UKU tegutses aastatel 1966–94. Seega on käesolev aasta olemoodi ka (kurb) juubeliaasta – 30 aastat tegevuse lõpetamisest.

Orissaare UKU oli oma ajas tõeline maamärk Ida-Saaremaal ja Muhus. Juba see, et nõukogude inimesel lubati kodus töötada, oli saavutus omaette. Ja kindlasti ei saa alahinnata UKU panust meie rahvusliku käsitöö (võtted, muster, tehnikad, meisterlikkus) elushoidmise ja väärtustamise osas. Siis olid näiteks Muhu pätid tõeline valuuta!

Loe edasi lk 7.

Liikumisaasta 2023 Muhu raamatukogudes

Algus lk 3.

Liiva Raamatukogus möödus liikumisaasta mitmekülgsest ja ikka edasi liikudes ning algas 21. veebruaril rõõmsalt lustides Muhu valla allasutuste koostöös läbi viidud kogupereüritusel „Vastlarull“. Tähelepanuväärsemad sündmused ja ettevõtmised olid: käsitööring lastele ja noortele (juhendaja Kätli Saarkoppel), kohtumine kirjaniike Pille ja Tambet Tammeaga (koostöös Muhu Lasteaiaga), kohtumised Andrus Kivirähkiga (Lugemisisu programmi lõpetamine ning kohtumine Hellamaa Raamatukogus), Saare maakonna raamatukoguhoidjate kogemus- ja õppereis Lätisse, näitus „25 kauneimat Eesti raamatut“ ja „raamatukogutunni“ Muhu Hooldekeskuse elanikega. 17. novembril tähistasime koos Muhu Lasteaia „Oravate“ rühmaga Vabariigi Presidendi poolt väljakuulutatud uudishimupäeva ning selle aasta alguses sai raamatukogu osavõtmise eest ka Presidendilt tänukirja. Aasta lõpus pidas raamatukogu juhataja ettekande Liiva raamatukogu ja postipunkti teemadel Muhu külavaneamate koosolekul.

Teist aastat järjest jätkas Liiva Raamatukogu ka Lugemisisu programmiga, milles osalevad

Muhu Põhikooli 1.–4. klasside lapsed ning Muhu Lasteaia „Jäneste“ rühm. Kohtume igas kuus korra, loeme raamatuid ja mängime lugemismänge. Muhu Lasteaia on tekkinud ka tore traditsioon raamatukogus laste kunstitöödest näituste koostamine. On siiralt hea meel näha, kui võrd lapsed raamatukogus olemist naudivad ning see on ka üks võimalus (väike)lapse lugemisharjumuse tekitamiseks ja kujundamiseks. Raamatute lugemine pakub meile kõigile rõõmu, lohutust ja turvatunnet ning arendab kujutlusvõimet ja lugemisoskust.

2023. aastal oli Liiva Raamatukogul 374 kasutajat, neist lapsi 100. Uusi lugejaid lisandus juurde 56. Laenutusi registreeriti 2023. aastal kokku 8702, külastusi 5906.

Kokku saabus Liiva raamatukogu fondi juurde 731 uut teavikut, neist annetustena 271.

2023. aasta enim laenutatud raamatud olid: Jeff Kinney „Ühe äpard päevik“, Marje Ernits „Kauge lähedus“, Freida McFadden „Koduabiline“, Taylor Jenkins Reid „Evelyn Hugo seitse abikaasat“ ja Sophie Cousens „Täpselt aasta pärast“. Autorite esiviisiku moodustasid: Jeff Kinney, Marje Ernits, Colleen Hoover,

M.C. Beaton ja Astrid Lindgren.

Juhataja sai tunnustatud 2022. a Muhu valla kultuuripreemiaga, omandas raamatukoguhoidja kutse ning pälvis ETKA Andras tunnustuse kohtumiste sarja „Ettevõtlik inimene“ korraldamise eest.

Muhu raamatukogude omavahe- lise viljaka koostööna toimus „Rohenäppude Raamatukogu“ Muhu kevadlaadal, „Kohtumine kirjanikuga Andrus Kivirähk“ ning maastikumäng „Sõnabingo“ kõigi Muhu valla allasutuste koostöö- projektis „Vastlarull“.

2023. a lõpus viidi läbi Muhu raamatukogude **rahuloluküsitlus**, millele oli vastajaid kokku 59. Võimalus oli vastata nii paber- kandjal kui ka internetis. Valdav enamus vastajatest olid naised, enamus töötavad inimesed. Pooled vastajatest kasutavad mõlemat raamatukogu, ülejäänud jagunevad enam-vähem võrdselt kahe raamatukogu vahel. Teavet raamatukoguhoidjate kohta saadakse peamiselt sotsiaalmeediast, valla kodulehelt ja ajalehest Muhulane. Kõige rohkem kasutatakse raamatute kojulaenutamist, tagastuskasti, kohalkasutust, RIKSWEB-i ja raamatukogude üritusi. Kõige vähem kasutavad vastajad interneti ja perioodika kojulaenutamist.

Raamatukogu asukoha ja ligipääsuga oldi valdavalt väga rahul. Teavikute valikuga oldi väga rahul ja pigem rahul. Raamatukogude personaliga oldi igas aspektis väga rahul.

Märgiti ära, et raamatukogusid on hea külastada, sest nad asuvad kodule lähedal, on mugavad ja hubased ning ka töötajad on toredad. Küsitlusele vastajad sooviksid töötajatele suuremat palka ning Hellamaa Raamatukogule suuremaid, soojemaid ja remonditud ruume. Sooviti ka raamatukappe, kojukandeteenust, ööpäevaringset ligipääsetavust ja teenuste kättesaadavuse võimalust töötajate äraolekul. Tunnustati KOV-i panust raamatukogudesse ja kiideti raamatukogudevahelist head koostööd.

Suur tänu kõikidele vastajatele ja on tore teada, et Muhu raamatukogude käekäik paljudele kogukonnaliikmetele korda läheb. Saime hulganisti mõtteid ja ideid, kuidas ikka edasi ja paremuse poole püüelda.

Südamlik tänu kõikidele koostööpartneritele ja külastajatele! Head kultuuririkkuse aastat!

Anu ja Marie

Raissa Kõvamees

Seni avaldamata jutt.

Muhu Paljaaru kroonumännikut kutsus kohalik rahvas Kuninga piiriks, (riik oli maa Linnuse kültalt ostnud ja metsa alla pannud), selle ääres asuvat asulat Piirialuseks ja asula elanikke piirialusteks. Piiriall, ametliku nimega Piiriküla, tuksus Muhu Suurevalla süda. Siin asus vallamaja, magasiat, vaestetuba, Tarvitajate Ühing, koolimaja, rätssep ja üle saare ainuke pagar.

Vallamaja oli Piiriküla üks vanimaid hooneid, ehitatud komis-sar Kasatzki käsul ning kavandusel. Oma tumepunase vooderduse ja avarate valgete raamidega ümbritsetud akendega kinnitas maja iga mööduja pilgu häbenemata välja. Sama tegi ka sisemus. Peale ametlikkude ruumide leidis selles korralik sekretäri korter, tuba abilisele (endine komisari tuba) ja vangikong. Kaev asus kõõgi trepi ees, sellest mõni samm eemal saun ning väike köögivilja aed hiigla kirsipuuga, mis igal sügisel marjadest punas. Suvel uppus hoone vahtstrate roheline.

Pilt madala kiviaiaga vallamaja õuest eraldatud naabri poolele erines eelpool kirjeldatust tunduvalt. Puudusid puud, puudus nende kaitsev vari ja roheline ilu. Madalena ja hallidena kükitasid puukuurid ning lehmalaut metsa tumedal taustal, nende ees nosis alati mõni ree või vankri ette rakendatud hobune heinu. Majake, mille ühise katuse all leidsid peavarju valla käskjalgal perega ja valla vaesed, oli üsna kitsuke. Kumbki elanikkond omas üheainsa ruumi. Selles ühes keedeti, söödi, magati ja võeti vastu võõraid. Viimaste hulk oli käskjala poolel loendamatu. Terve vald. Kui vaestetuba või n.n. seek Eesti iseseisvuse päivil kadus, muutusid kojamehe korteriolud lahendamaks.

Seeki ei tulnud kerge südamega, see oli viimane paik, kus keegi oma elupäivi soovis mööda saata. Kes sinna sattus, lahkus esimese sood-sama võimaluse silmapäi ilmus kohe. Üks tolle kurva maja kaue-maid elanikke oli Kristina, rahva seas tuntud seegi Riste nime all. Kristina nooruse suur armastus

kuulunud Seanina venelasest kor-doni ülemale. Kui mees ta maha jättnud ja teise eesti soost neiu ko-sinud, lahkunud petetu kodu-saarelt, ilmudes sinna tagasi vana-nenult ning poolhalvatult. Kristina tundus okkalisena. Eluteel osaks saanud pettumused olid ta südame ja meeled muutnud kalgiks. Vallast antavale kehvale almusele teenis ta lisa surnute pesemisega, kuid ükski ta "käe alla" sattunu, ei elus ega elutu, saanud maitsta hellust.

Saatused teed on sageli imelised. Nii juhtus, et ka Muhu endine rand-vahtide päälk oma vanul päivil asus elama tütre juure Piirikülla, ja kuna kunagiste armastajate eluasemeid lahutas vaid vallamaja, oli võimatu, et nende teed vahetevahel ei ristun-d.

Koolimaja ehtasid Tõnu Noot ja Georg Kesküla (umbes 1907) oma rahadega ministeeriumikoo-lik. Maja valmimine sündinud rekordajaga. Talvel ostetud Saare-maalt metsalangid, langetet puud ja veetud mere ääre, kust need siis

Autor 1930. aastatel.

kevade tulles veeteed mööda edasi Koguvaküla alla parvetatud. Samal sügisel alanud koolitööd.

Esimese maailmasõja algaastal müüsid ehitajad maja koos selle avara krundiga vallale, saades vastu hunniku kulda, mis mõlemil Vene-riigi põhjatusse kadus.

(Järgneb)

Pulmadest ja abieluga seotud tavadest Muhus (11)

Algus aprilli
Muhulases 2023.

Eda Maripuu, Muhu Muuseum

Tehti vahet ringitantsul (rinkitans) ja ringmängul (ringi ehk rongi-pealne). Esimese puhul hoiti ringis üksteise käest kinni ja tantsiti pilli saatel. Vanemal ajal oli see nn suur tants. Pisike tants oli pruuditants. Alustatud liikumist vastupäeva ja mõne aja pärast pöörati päripäeva.

Ringmängud võisid olla nii pilli saatel kui lauldes. Kui pillimees oli olemas ja pulmas tavaliselt oli, siis ei lauldud, vaid tantsiti pilli saatel. Tehti kõverikku, mis tähendas seda, et kaks inimest hoidsid käsi üleva, rongi esiots läks kätte alt läbi ja hakkas seejärel looklema, kuni jälle kinnine ring moodustati. Keegi ei tohtinud kätest lahti lasta. Kuna pulmas oldi oma parimates riietes, mis naiste puhul tähendas alasega põlle ja tanu, suurt hõbesõlge ja kaelakordi, siis polnudki see väga lihtne.

Kõverikku tantsitud ka kahes reas. Üks kõveriku variant oli Järise kiut, mille puhul Muhus väideti, et seda tantsis Lalli Tooma Hans Lem-b (1825–1894), kes paistab olevat olnud paras vimkamees ja lõuapoolik. 1927. aastal avaldas Meie Maa temast kaks mälestus-kildu, millest üks oli järgmine: „Lalli Tooma Ants oli jälle tükk aega kõrtsis joonud ja raha oli kopikuni otsas. Kõrtsimees wõlgu ka enam

Fotol on maskeeritud pulmavõõrad, ei saa aru, kas mustlased või mõned muud tegelased. Tagaküljel on tekst: trummiga Vahtraste Matsi Veeda, pillimees Laasu Sass, Jupasevski Kolla, meie Bärni ja Mardi Serka. Laasu Sass, Jüri Bärni ja Mardi Serka on Päelda mehed. Hiljuti saadeti Muhu Muuseumile teisi selles pulmas tehtud pilte. Võiks arvata, et üks paarirahvast oli sealt pärit. Võibolla on Muhulase lugejate hulgas neid, kes täpsemalt teavad.

ei annud. Antsul hää nõu kallis. Näeb: keegi herrasmees sõidab kõrtsi ette, seob hobuse lasipuu külge kinni ja läheb ise kõrtsi tuppa. Peagi kasutab Ants parajat aega, päästab herrasmehe hobuse lasipuu küljest lahti, ja peagi sõidab herrasmehe hobune, kerge vanker järel, mööda tolmust maanteed edasi. –

Härra, härra, so hobu läheb ää! hüüab Ants kõrtsi ukse vahelt tuppa. Nagu vedrust visatult on herra väljas. „Härra istu mo vankri peale, mu hall laseb kut pipart!“ – hüüab Ants. Silmapilk on herra Antsu vankris, ja Antsutsu juhitud laseb noor ruun nagu nool mööda maanteed. Mõni minut hiljem on herra

hobusest mööda jõutud ja osava pöördega keerab Ants oma hobuse herra hobuse ette. – Tubli mees! – kiidab herra, kui ta jälle oma vankris istub, ja annab Antsule vaevatasuks rubla raha. Antsule muutus kõrts jälle „märjaks“.”

Tema tantsu kirjeldas Lalli Põllu Mihail Kõvamees (Lalli Põllu Mihkel) 1937 Rihard Viidalepale järgmiselt: *Ta ise seisis kõige ees pika ännaga kuub oli, teine selle ändas kinni ja teised kõik üksteise ändas kinni. Esimene mees pidi olema ästi kärmes ja kargama nagu jännes, teised järel. Mehed ükski, naised ei ole seas. Siis tema keeras ise oma ännalt läbi, teine pidas ännalt sirgu ja teised*

kõik läksid ännalt läbi ja keerutasid teisepidi jälle (tervet ringi ei old). Vahel läks teiste sekka, kasvõi õue ja tuli tagasi jälle. Vahel tegi kõverikke, viihti teisepidi ja jälle teisepidi tagasi. Lalli Tooma Ants oli pulmades veel Pähki oinast, merisiga, mis kõik olid võrdlemisi metsikud.

"Peotantsud seltskonnas" kursus Muhus

Juhendaja:
STIINA SEVOSTJANOVA

Asukoht: Muhu Spordihall
Kell: 15.00-17.00
Tasumine kohapeal 15€ paar/
Toimumised: 04.; 11.; 18.; 25. veebruar ja 03. märts 2024

Info tel 5307 1949,
kultuur@muhu.ee

Kino Hellamaa Külakeskuses

Kord kuus teisipäeva hommikuti kl 11 ja sama nädala reede õhtul kl 18. Täispilet 5.-, sooduspilet 4.- Lähem teave: kultuur@muhu.ee, telefon 5307 1949 (Kätli).

6. veebruaril kl 11 ja 9. veebruaril kl 18 "Küla kabaree".
5. märtsil kl 11 ja 8. märtsil kl 18 "Toriseja escort".

Millist elektripaketti valida? Vt energiatarkus.energia.ee/hetkel-oluline/millist-elektripaketti-endale-valida-leiame-koos-sulle-sobiva/

Orissaare UKUlaste ja UKU laste kokkutulek

Algus lk 5.

RAHVAKUNSTIMESTRITE KOONDIS

Otsi üles toleleagseid fotod, esemed ja tuletä meelde oma (või vanemate) kolleegid, juhtumised ja ütlemlised - ma tean UKU lapsena, et seda huumorit ja tegusid jagus ikka küllaga!

Kogume kokku kõik mälestusküllid ja leiame igale fotodel olevale näole ka nime. Ja kaardistame ka Uku mõju järgnenud põlvkonnale.

Kui sooviksid kokkutuleku ettevalmistusse ja õnnestumisse oma tegevuse või ideedega panustada, võid sellest esialgu teada anda allakirjutatule.

Mall Noormets, UKU laps
tel 55 37 225

murdesõnastiku aadress: muhu.rehepapp.com/murre

RAAMATU SAAREMAA JA MUHU LINNUSED JA MAALINNAD

Jaan Tamm

ESITLUS

Laupäeval, 3.02.2024 kell 12

Hellamaa Külakeskuses

MUHU MUSEUM

Ühine keelesõbra programmiga

Hea eesti keele oskusega inimesed on oodatud toetama keeleõppijaid eesti keeles vestlemisega. Õppijaga vesteldakse igapäevastel teemadel korra nädalas kolme kuu vältel mõlemale sobivas suhtluskanalis. Mentorina Keelesõbra programmis osalemiseks registreeru Integratsiooni Sihtasutuse veebilehel www.integratsioon.ee/keelesober hiljemalt **7. veebruaril**. Samas lähem teave programmi kohta.

Adrem Kinnisvara

www.adrem.ee

Kõige parem ülevaade Muhu kinnisvarast! Kinnisvara vahendus ja arendus alates 2002. aastast.

Meie kontor asub nüüd uues Muhu Majas, Liiva keskus, kus on mugav võimalus meie klientidel kaugtööstuste vormis lepinguid sõlmida.

Lauri Kolk, lauri@adrem.ee, +372 5191 2950

Allan Pajus, allan@adrem.ee, +372 56 900 411

Võta meiega julgesti ühendust, kui soovid osta-müüa!

MTÜ MUHU LOODUSE KAITSSEL

VÕTAME RENDILE HEINAMAID

85 €/ha*

*SÕLTUVALT MAA SUURUSEST JA SEISUKORRAST

+372 5097 679

13. veebruaril vastlapäeva tähistamine. Jälgi reklaami.

TERVISEVÕIMLEMINE
füsioterapeut Martin Vahimetsa juhendamisel Muhu Spordihallis **11. ja 25. veebruaril kl 12**, pilett 10.- Oled oodatud!

Igal kolmapäeval sõidetakse ühiselt valla bussiga **Leisi kooli ujuma**. Täispilet 8 ja sooduspilet 5 eurot. Väljasõit Liiva kiriku parklast kell 18.00.

Muinasjutupiltide näitus Hellamaa Külakeskuses, autor Made Balbat. Avatud 10. veebruarini külakeskuse lahtioleku-aegadel.

Neljapäeviti **näputööõhta** Hellamaa Külakeskuses kl 17-18.30.

Kadunud SA annetusnumber 900 6776 (kõne 5.-)

Muhu valla arengukava 2035+

VISIONISEMINAR
8. VEEBRUAR KL 11.00 – 15.30
HELLAMAA KÜLAKESKUSES

Päevakava

10.30 – 11.00 Kogunemine, tervituskohv

11.00 – 11.30 Sissejuhatus, Muhu valla senine areng ja hetkeseis (Raido Liitmäe, Annika Auväär)

11.30 – 12.00 Kohaliku omavalitsuse väljakutsed täna ja tulevikus (Mihkel Laan, OÜ Cumulus Consulting)

12.00 – 13.00 Inspiratsioonipaus, Muhu valla tulevikuvisioon (Reigo Ahven, Mihkel Laan)

13.00 – 13.30 Lõuna

13.30 – 15.30 Muhu vald 2035, arutelud gruppides

**Ootame Teid
osalema!**

Muhu Segakoor ootab just Sind, särasilmne lauluhääl, kooriga liituma! Dirigent Anne Kann. Võta ühendust kultuur@muhu.ee või tel 5307 1949.

Kirikuteated

EELK Muhu Katariina kogudus

Pühapäeval, **11. veebruaril kl 14** jumalateenistus armulauaga (pastoraadis). Pühapäev enne paastuaega Esto mihi; Quinquagesima

Kell 15.30 alustame leerikursust, esimene **leeritund** (pastoraadis).

Pühapäeval, **25. veebruaril kl 14** jumalateenistus armulauaga (pastoraadis). Paastuaja 2. pühapäev Reminiscere

Kell 15.30 leeritund (pastoraadis)

Värsked teated kodulehel muhu.eelk.ee

Koguduse õpetaja **Hannes Nelis**
Tel. 529 1881, e-post: hannes.nelis@eelk.ee

EAÕK

Hellamaa ülemapostlite Peetruse ja Pauluse kogudus

Jooksvad teated fb lehel Hellamaa kirik

Rinsi Neitsi Maria Kaasani Pühakuju kogudus

Jooksvad teated fb lehel Muhu-Rinsi kirik

IN MEMORIAM

Meie hulgast lahkusid

- 6. jaanuaril 66-aastane **Vambola Klaas**.
- 8. jaanuaril 85-aastane **Olev Riand**.
- 8. jaanuaril 69-aastane **Aivar Kuik**.
- 13. jaanuaril 86-aastane **Ando Kõvamees**.
- 16. jaanuaril 62-aastane **Tõnis Läheb**.

Tunneme kaasa omastele!

Paastukuu juubilarid ja sünnipäevalapsed

Natalia Tamm	100 (3.3)
Herberdt Oidekivi	94 (25.3)
Virve Saarik	92 (24.3)
Helju Tuulik	90 (1.3)
Mihhail Hobustkoppel	90 (18.3)
Milvi Oidekivi	90 (26.3)
Meeli Oidekivi	89 (2.3)
Alma Lõhmus	87 (11.3)
Lembi Saat	86 (23.3)
Virve Väärtnõu	86 (26.3)
Agu Kaljuste	84 (1.3)
Rein Kaur	84 (3.3)
Hilja Vapper	83 (4.3)
Rein Ärm	83 (11.3)
Jüri Vapper	82 (5.3)
Uno Aavik	82 (31.3)
Helju Randmets	81 (18.3)
Tiina Roosna	80 (12.3)
Heiki Soopart	80 (14.3)
Lembit Pae	80 (15.3)
Tõnu Ling	80 (17.3)
Regina Tuulikki Rummukainen	75 (12.3)
Paul Tüür	75 (12.3)
Mailis Korv	75 (23.3)
Mart Oidekivi	70 (4.3)

Aivar Peegel	65 (1.3)
Raivo Peegel	65 (1.3)
Maren Öiemets	65 (29.3)
Katrin Pöld	60 (7.3)
Tiiu Saartok	60 (8.3)
Tiiu Talvist	60 (12.3)
Mihkel Ruttu	60 (16.3)
Aadu Kolk	60 (21.3)
Ivar Roosme	60 (22.3)

Palju õnne!

Märkus: kes ei soovi oma sünnipäeva avaldada, palume sellest märku anda vähemalt kaks kuud enne, kuna Muhulane avaldab igas numbris mitte alaga, vaid järgmise kuu sünnipäevalapsed.

veebruari avatud
R ja L kl 10–15.

Muhu Maja
äripindade üüriinfo
+372 5191 2950, lauri@adrem.ee

Kalapood Liival avatud N, R, L
10–18, P 10–15.

Märtsi Muhulase materjalid on teretulnud **28. veebruari õhtuni**.

Toimetab Anu Pallas,
tel: 5228 929, e-post: muhulane@muhu.ee
Muhulane ilmub kord kuus.
Internetis www.muhu.ee/muhulase-arhiiv
Trükkinud Saaremaa Trükikoda 400 eks.
Hind **50** euro senti